

MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIETINĖS REIKŠMĖS KELIŲ IR GATVIŲ
TIESIMO IR TAISYMO (REMONTO) ORGANIZAVIMAS**

AUDITO ATASKAITA

2024 m. gruodžio 05 d. Nr. KC-1

Molėtai

Su veiklos audito ataskaita galima susipažinti
Molėtų rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu: www.moletai.lt

Molėtų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Molėtų rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas, naudojami kiti piniginiai ištekliai. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka išorės finansinius ir veiklos auditus Molėtų rajono savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse. Jos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Atliekant auditus teikiami audito pastebėjimai ir rekomendacijos, siekiant didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei. Auditą atliko: Savivaldybės kontrolierė Elena Putnienė, vyr. specialistė Džiugita Eismantienė. Audito ataskaita pateikta: Molėtų rajono savivaldybės Merui, Molėtų rajono savivaldybės administracijai, Molėtų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	11
AUDITO REZULTATAI	14
1. DARBŲ PLANAVIMAS TURI BŪTI TOBULINAMAS	14
1.1. Atrankų procedūros pakankamai reglamentuotos	14
1.2. Nebuvo sudaromos prioritetinės darbų eilės pagal nustatytus kriterijus	15
2. KELIŲ (GATVIŲ) ILGIŲ DUOMENYS NE VISADA TIKSLŪS IR PATIKIMI	16
2.1. Daugiau nei pusei kelių (gatvių) atlikta teisinė registracija	17
2.2. Neužtikrinamas tikslus lėšų paskirstymas	18
3. PRIIMTIEMS SPRENDIMAMS TRŪKSTA SKAIDRUMO	19
3.1. Savivaldybės interneto svetainėje informacijos paskelbta minimaliai	19
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	21
PRIEDAI	23
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	23
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	24

PAGRINDINIAI FAKTAI

1169,29 km vietinės reikšmės kelių ir gatvių ilgis Molėtų rajono savivaldybėje 2023-12-31

1156,29 km vietinės reikšmės kelių ir gatvių ilgis Molėtų rajono savivaldybėje 2024-12-01

8,6 proc. kelių su patobulinta danga 2023-12-31

76,4 proc. vietinės reikšmės kelių ir gatvių atlikti kadastriniai matavimai 2023-12-31

83,0 proc. vietinės reikšmės kelių ir gatvių atlikti kadastriniai matavimai 2024-12-01

32,4 proc. atlikta teisinė registracija NTR 2023-12-31

52,6 proc. atlikta teisinė registracija NTR 2024-12-01

7 km vidutiniškai kasmet 2022-2023 m. tiesta, rekonstruota ir remontuota kelių ir gatvių

1665,3 tūkst. Eur vidutiniškai kasmet 2022-2023 m. panaudota keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, remontuoti

0,9 proc. vidutiniškai kasmet 2022-2023 m. nepanaudojama gautų lėšų

SANTRAUKA

Audito svarba

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punktą įtvirtina savarankišką savivaldybių funkciją – *savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, taisyklų, tiesimų ir saugaus eismo organizavimą*. Šios funkcijos vykdymą reglamentuoja:

- Lietuvos Respublikos kelių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas;
- Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas;
- aukščiau minėtų įstatymų poįstatyminiai teisės aktai ir jų vykdymą detalizuojantys savivaldybių vidaus teisės aktai.

Kelių įstatymo 6 straipsnio 4 dalis įpareigoja savivaldybių tarybas tvirtinti vietinės reikšmės kelių sąrašus. Analizuojamu laikotarpiu Savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašas buvo patvirtintas Savivaldybės tarybos sprendimais: 2020-12-17 Nr. B1-299, 2023-02-23 Nr. B1-14 ir 2023-12-21 Nr. B1-293. Savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. B1-293 Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių tinklą sudaro 1194,8 km. Su patobulinta danga kelių ir gatvių ilgis sudaro tik apie 9 proc. (103,1 km), su žvyro danga – apie 62 proc. (737 km), grunto kelių – apie 30 proc. (354,7 km) vietinės reikšmės kelių ir gatvių tinklo¹, todėl daug dėmesio turi būti skiriama susisiekimo infrastruktūros plėtrai, o lėšų keliams ir gatvėms tiesti ir remontuoti skirstymas privalo būti itin racionalus, skaidrus ir viešas.

2022-2023 m. vidutiniškai kasmet buvo panaudojama apie 1 665,3 tūkst. Eur² keliams tiesti, rekonstruoti ir remontuoti. 2023 m. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų Savivaldybei skirta 1 680,7 tūkst. Eur, t. y. lyginant tarp 60 savivaldybių 41 vieta pagal skiriamų lėšų sumą ir 20 vieta tarp rajono savivaldybių³. 2022-2023 m. preliminarios skiriamos sumos sudaro kasmet po 1681,9 tūkst. Eur.

Įsigaliojus naujai Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų naudojimo tvarkai pirmą kartą įtvirtintas ilgalaikis kelių finansavimas – šios programos sąmata sudaroma ne vieniems, o trejiems metams. Nustatyta aiški ir paprasta lėšų paskirstymo sistema, labiau orientuota į savivaldą ir užtikrinanti daugiau lėšų savivaldybių vietinės reikšmės keliams. Aiškiau apibrėžiami kelių objektų atrankos kriterijai, įtvirtinami skaidrumo reikalavimai, suteikta teisė savivaldybėms pačioms nusistatyti vietinės reikšmės keliams skirtų lėšų paskirstymo tvarką ir prioritetus. Savivaldybės gali savarankiškai spręsti, kaip panaudoti joms skirtas lėšas, drauge jos įpareigojamos lėšas naudoti pagal aiškia ir skaidriais kriterijais paremtą tvarką, kad visuomenei būtų aiškus priimamų sprendimų

---

¹ Molėtų rajono savivaldybės administracijos Vietinės reikšmės automobilių kelių 2023 m. statistinė ataskaita, teikiama Lietuvos statistikos departamentui.

² Molėtų rajono savivaldybės 2022-2023 m. ataskaitos apie KPPP lėšų panaudojimą ir atliktus darbus, teiktos LAKD.

³ 2023-02-10 AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinio direktoriaus įsakymas Nr. VE-25 „Dėl kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams paskirstymo 2023 metais”.

pagrįstumas ir motyvai⁴. Atsižvelgiant į pokyčius, aktualūs išlieka efektyvaus investicijų keliams ir gatvėms paskirstymo ir panaudojimo klausimai.

Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimo ir taisymo (remonto) organizavimo vertinimo auditas padės atskleisti, ar vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimas ir taisymas (remontas) organizuojamas efektyviai.

Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimo ir taisymo (remonto) organizavimo veiklos auditas atliktas vykdant Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024 m. veiklos planą, pagal Savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. rugsėjo 02 d. įsakymą Nr. KI-8.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimas ir taisymas (remontas) organizuojamas efektyviai.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar visos kelių (gatvių) darbų atrankų procedūros reglamentuotos;
- ar prioritetinės darbų eilės sudarytos pagal nustatytus kriterijus;
- ar Savivaldybės turimi duomenys pakankami efektyviam darbų planavimui;
- ar informacija apie priimtus sprendimus dėl planuojamų darbų viešinama.

Audituojamas subjektas – Molėtų rajono savivaldybės administracija. Audituojamas laikotarpis – 2022-2024-12-02 m. Siekiant įvertinti pokyčius ir palyginti duomenis buvo naudojami ankstesnių ir vėlesnių laikotarpių duomenys.

Kontrolės ir audito tarnybos auditoriai vertino vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimo ir taisymo (remonto) darbų organizavimo procesus – planavimą, atranką, prioritetų ir kriterijų nustatymą.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

Savivaldybė organizavo vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimą ir taisymą (remontą) nepakankamai efektyviai, nes sistemiškai nefiksuojant ir nekaupiant duomenų apie valdomų kelių būklę, sudėtinga remiantis neobjektyviais duomenimis efektyviai planuoti prioritetinių kelių (gatvių) statybos darbus ir numatyti jų atlikimo eiliškumą. Audito rezultatai rodo, kad atrankos procedūros ir sprendimai ne visada pagrįsti pakankamais duomenimis, dėl neatliktos teisinės registracijos neužtikrinamas tikslus lėšų paskirstymas, trūksta viešumo supažindinat visuomenę apie kalendoriniais metais planuojamus įgyvendinti su Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių

---

⁴ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2022-02-11 pranešimas „Patvirtinta Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarka”.

tiesimu, taisymu, priežiūra ir saugaus eismo organizavimu susijusius darbus, šią veiklą reglamentuojančiais teisės aktais bei pagrįstais ir motyvuotais sprendimais.

1. Darbų planavimas turi būti tobulinamas

1.1. Atrankų procedūros pakankamai reglamentuotos

Sudaryti atitinkamų metų vietinės reikšmės kelių tiesimo, rekonstravimo, priežiūros ir saugaus eismo sąlygų užtikrinimo objektų sąrašą savivaldybę įpareigoja teisės aktai, o taikant gerąją praktiką, objektai sąrašė turėtų būti atrinkti remiantis atrankos kriterijais.

Įvertinę Savivaldybės teisės aktus ir kitą teiktą bei pokalbių metu gautą informaciją nustatėme, kad 2022 - 2023 m. Savivaldybė buvo patvirtinusi objektų atrankos vykdymo procedūras bei nustatiusi kriterijus, pagal kuriuos paskirstytų lėšas. Savivaldybėje yra sudaromas „Savivaldybės vietinės reikšmės kelių objektų trejų metų prioritetas sąrašas“ (toliau – Prioritetinis sąrašas). Audituojamu laikotarpiu buvo patvirtinti Prioritetiniai sąrašai 2022-02-24 tarybos sprendimu Nr. B1-28 - 2022-2024 metams; 2023-02-23 tarybos sprendimu Nr. B1-15 - 2023-2025 metams; 2023-03-30 tarybos sprendimu Nr. B1-63- 2023-2025 metams.

Pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą 2022-03-31 Nr.B1-68 „Kelių (gatvių) įtraukimo į Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą tvarkos aprašą“ numatomi tvarkyti objektai buvo įtraukiami į sąrašus pagal gautus iš seniūnijų prašymus, kuriuos teikia seniūnai. Komisijoje svarstomi tik rašytiniai prašymai, pateikti pagal Aprašo 1 priede pateiktą formą. Komisija nagrinėja pateiktus prašymus ar Administracijos iniciatyva pateiktus klausimus dėl kelių (gatvių) įtraukimo į Sąrašą pagal Aprašo 2 priede nurodytus atrankos kriterijus, pildydama Aprašo 3 priede pateiktą kelio (gatvės) atitikties kriterijams formą (Aprašo 6 p.). Komisija siūlo į savivaldybės tarybos sprendimu tvirtinamą Sąrašą įtraukti tik realiai egzistuojančius (konstrukciją turinčius ir faktiškai naudojamus) kelius ir gatves, jei šie atitinka bent keturis Aprašo 2 priede nurodytus atrankos kriterijus. Komisijos sprendimai įforminami protokolu. Auditui pateiktas 2022-11-23 posėdžio protokolas Nr. S9-154. Posėdyje svarstyti penki prašymai dėl įtraukimo į Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą pagal nustatytus atrankos kriterijus. Protokolu pritarta įtraukimui du prašymai. Atsižvelgiant į komisijos protokolus, kiekvienų metų gruodžio mėnesį yra parengiami atnaujinti Sąrašo projektai, kurie kartu su Tarybos sprendimo projektu teikiami tvirtinti savivaldybės tarybai. Pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. rugšėjo 29 d. įsakymu Nr.B6-1133 patvirtintą Molėtų rajono savivaldybės kelių (gatvių) įtraukimo į Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą komisijos darbo reglamentą, komisijos posėdžiai yra rengiami vieną kartą per metus (IV ketvirtyje).

1.2. Nesudaromos prioritetas darbų eilės pagal nustatytus kriterijus

2023 m. liepos 27 d. sprendimu Nr.B1-177 Savivaldybės tarybos patvirtintame naujame Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos apraše, IV sk., 12 p., „sudaryta Prioritetinė objektų eilė balų mažėjimo tvarka teikiama tvirtinti Savivaldybės tarybai artimiausiame posėdyje“. Prioritetinių eilių sąrašė kelių objektai (atliktini naujos statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbai bei paprastojo remonto darbai, vykdytini ne mažesniame kaip 1000 kvadratinų metrų plote) išdėstomi prioriteto tvarka. Prioritetinių eilių sąrašą sudarys, keis (atnaujins) Savivaldybės mero potvarkiu sudaryta darbo grupė (Mero potvarkis 2023-07-19 Nr. B68-178 „Dėl

Molėtų rajono savivaldybės susisiekimo infrastruktūros plėtros programos lėšų naudojimo prioritetams nustatyti darbo grupė darbo grupės sudarymo“).

Audito metu analizavome Savivaldybės tvarkos apraše nustatytus kelių objektų atrankos vertinimo kriterijus - sudaryta Prioritetinė objektų eilė⁵ nėra patvirtinta balais, kaip numatyta Aprašo⁶ IV sk., 12 p.

Audito metu negalėjome objektyviai įsitikinti, kad Savivaldybė į Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis finansuojamų objektų sąrašą 2022-2024 m. įtraukė būtiniausius ir svarbiausius objektus, nes nebuvo pateikti prioritetinių darbų atrankas patvirtinantys dokumentai, nebuvo nustatyti kriterijai, pagal kuriuos sudaromos prioritetinės darbų eilės, nėra tikslios informacijos apie kelių būklę, o dėl neaiškių reglamentavimo procedūrų sudaromos sąlygos skirtingai vertinti analogiškas aplinkybes, mažėja atskaitomybės ir kontrolės galimybės, tampa neaišku, ar pasiūloma reikalingiausia investicija.

2. Kelių (gatvių) ilgių duomenys ne visada tikslūs ir patikimi

Savivaldybės patvirtinti vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašus įpareigoja teisės aktai, o pagal teisės aktų nuostatas, skirstant savivaldybėms Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas, būtina žinoti valdomų kelių ilgį. Tikslus kelių ilgis nustatomas atlikus kadastrinius matavimus ir jų teisinę registraciją.

2.1. Kelių (gatvių) teisinės registracijos pažanga

Nustatėme, kad Savivaldybėje stebima pažanga, lyginant 2022 ir 2023 m. vykdant teisinę registraciją. Iš visų Savivaldybės valdomų vietinės reikšmės kelių (gatvių) 2023 m. teisiškai įregistruotų NTR kelių (gatvių) ilgis km sudarė 32,4 proc., 2024 m. gruodžio 1 d – 52,6 proc.

Valstybės kontrolė 2020 m. ataskaitoje „Kelių infrastruktūros valdymas“ pažymėjo, kad geru praktikos pavyzdžiu galėtų būti laikomos savivaldybės, atlikusios daugiau kaip pusės valdomų kelių kadastrinius matavimus ir teisinę registraciją.

2.2. Neužtikrinamas tikslus lėšų paskirstymas

Lietuvos automobilių kelių direkcija 2022-2023 m. skirstė Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas savivaldybėms vietinės reikšmės kelių, gatvių tiesimui, taisymui ir priežiūros darbams atlikti, finansavimo dydžiui nustatyti taikydama du kriterijus: pagal nuolatinių gyventojų skaičių (vadovaujamosi Lietuvos statistikos departamento duomenimis) – 50 procentų; pagal kelių ilgį, nurodytą savivaldybių tarybų patvirtintame kelių sąrašė, kuriame taip pat nurodytas kelio numeris ir kelio pavadinimas, – 50 procentų. Nuo 2025 metų 50 procentų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų bus skiriama tik pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotų motorizuoto eismo kelių ilgį, todėl Savivaldybei iki šio termino būtina teisinę registraciją užbaigti, kad užsitikrinti pilną finansavimą.

⁵ Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2024-02-15 sprendimas Nr.B1-34 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių objektų prioritetinės eilės 2024-2026 metams sudarymo“.

⁶ Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2023-07-27 sprendimas Nr.B1-177 „Dėl kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti, saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Patikimi ir teisingi duomenys svarbūs tiek Lietuvos automobilių kelių direkcijai tiksliai paskirstant Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas, tiek teikiant duomenis apie vietinės reikšmės kelių ilgį savivaldybėje Lietuvos statistikos departamentui, kuris juos skelbia viešai, tiek skirstant Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti.

Išanalizavę įvairiuose Savivaldybės dokumentuose pateiktus duomenis, nustatėme, kad pateikiamas Savivaldybės valdomų kelių ilgis skiriasi, o tai kelia abejonių, ar informacija apie kelių ilgį tinkamai valdoma.

Be to, nustatėme, kad skiriasi Savivaldybės teikiami duomenys apie Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų panaudojimą Lietuvos automobilių kelių direkcijai ir Lietuvos statistikos departamentui.

3. Priimtiems sprendimams trūksta skaidrumo

Savivaldybėje vis dar daug neasfaltuotų kelių (apie 91 proc.), o asfaltuotų kelių dangą nusidėvėjusi, nors lėšų jų tvarkymui skiriama daugiau, tačiau nepakankamai, kad būtų patenkintas poreikis, todėl kelių (gatvių) tvarkymas ir priežiūra reikalauja ypatingai daug dėmesio, lėšų skirstymas keliams (gatvėms) tiesti, remontuoti privalo būti racionalus, skaidrus ir viešas, o kriterijai pakankamai aiškūs objektyviam ir pagrįstam sprendimui priimti dėl kelių (gatvių) tiesimo ar remonto.

3.1. Savivaldybės interneto svetainėje paskelbta informacija nėra išsami

Teisės aktai nurodo, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, o savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybių gyventojams.

Atlikę Savivaldybės interneto svetainės skiltyje „Vietiniai keliai ir eismo sauga“ pateiktos informacijos analizę, nustatėme, kad visuomenei neskelbiama susisteminta ir detali informacija apie kalendoriniais metais planuojamus įgyvendinti su vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimu ir taisymu susijusius projektus.

Nesudaromas ir neviešinamas vietinės reikšmės kelių ir gatvių taisymo (remonto) darbų eiliškumo sąrašas. Neskelbiami duomenys kaip atrenkami ir įgyvendinami finansuoti projektai, neviešinamos atliktų darbų ataskaitos. Taigi, neskelbiant visų duomenų apie priimtus sprendimus ir pagrįstus motyvus dėl finansavimo skyrimo planuojamiems darbams atlikti, nesudaromos sąlygos visuomenei su jais susipažinti, todėl yra pažeidžiami viešumo ir skaidrumo principai.

Patvirtinta Prioritetinė objektų eilė viešai skelbiama savivaldybės interneto svetainėje (aprašo IV sk., 12 p.).

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai

1. Siekiant užtikrinti vietinės reikšmės kelių objektų atrankos skaidrumą bei pašalinti sąlygas skirtingai vertinti analogiškas aplinkybes, patikslinti sudaromo kelių objektų (Prioritetinių eilių sąrašas) atrankos vertinimo kriterijų reikšmių balų skyrimą.

2. Siekiant užtikrinti viešumo ir skaidrumo principus, Savivaldybės interneto svetainėje skelbti susistemintą informaciją apie kalendoriniais metais planuojamus įgyvendinti su Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimu, taisymu, priežiūra ir saugaus eismo organizavimu susijusius darbus, šią veiklą reglamentuojančius teisės aktus bei pagrįstus ir motyvuotus sprendimus.

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateiktas ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

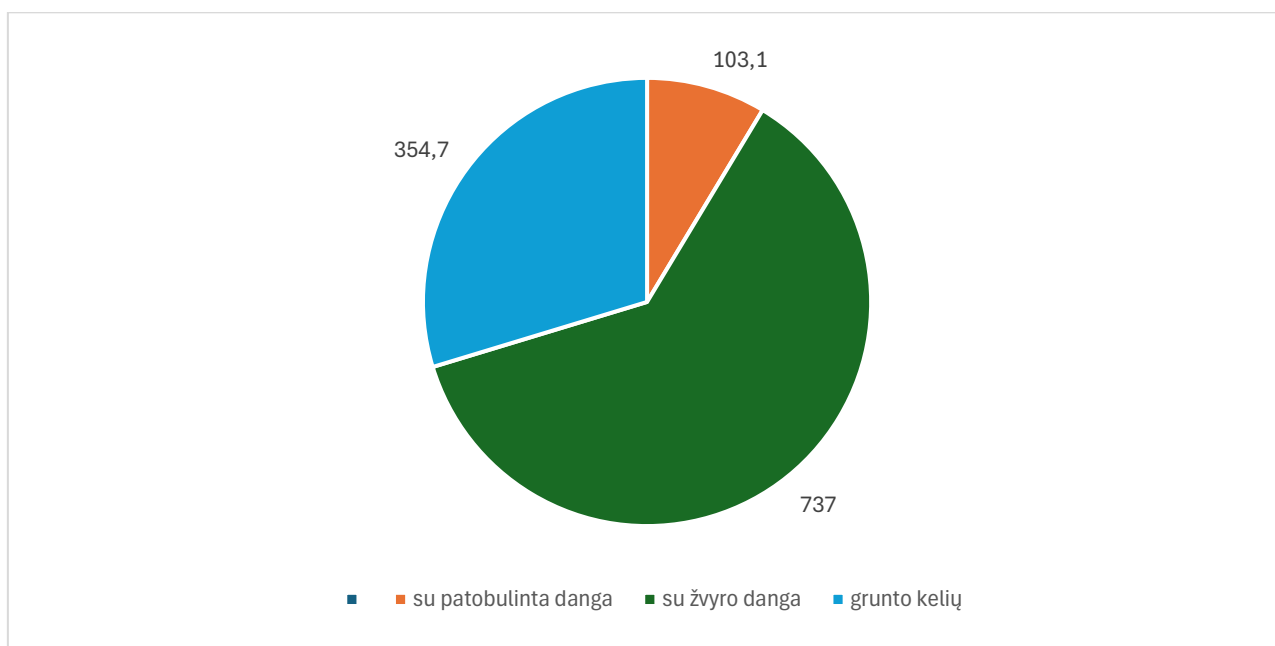
Pasiūlymas

Savivaldybės tarybos sprendimuose, kuriais vienais metais neįgyvendinti projektai į kitais metais tvirtinamą Prioritetinį sąrašą neįtraukiami arba kuriais keičiamas kai kurių projektų įgyvendinimo laikas, nurodyti jų neįtraukimo, įgyvendinimo laiko keitimo priežastį ir (ar) tikslą.

IŽANGA

Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių tinklą sudaro 1194,8 km. Keliai pagal dangos rūšį skirstomi į kelius su danga (patobulinta danga, žvyro danga) ir grunto kelius⁷ (1 pav.)

1 pav. Vietinės reikšmės keliai ir gatvės pagal dangos rūšį 2023 m., km

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės statistinės ataskaitos duomenis

Su patobulinta danga kelių ilgis 2023 m. sudarė 103,1 km arba 8,6 proc., žvyro 737 km arba 61,7 proc., grunto kelių 354,7 km arba 29,7 proc.

Viena iš savarankiškųjų Savivaldybės funkcijų yra vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas⁸. Savivaldybė, siekdama tobulinti viešąją infrastruktūrą – pritaikyti gatves ir kelius sparčiai didėjantiems transporto srautams, vykdo Molėtų miesto pagrindinių gatvių bei rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių rekonstrukciją. Molėtų rajono ir miesto kelių ir gatvių priežiūros vykdymas, rajono kelių ir gatvių tinklo su asfalto danga atnaujinimas ir plėtimas numatytas Gyvenamosios aplinkos tvarkymo, viešųjų paslaugų ir aplinkos apsaugos programoje Nr. 3⁹, 3.2. tikslas – „Kokybiškos ir efektyvios darnaus judumo sistemos kūrimas rajone“.

Per 2022-2023 m. Molėtų rajono savivaldybei iš Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – KPPP) skirta 3363,8 tūkst. Eur, panaudota – 3330,6 tūkst. Eur; iš jų kasmet 2022-2023 m. vidutiniškai

⁷ Molėtų rajono savivaldybės administracijos Vietinės reikšmės automobilių kelių 2023 m. statistinė ataskaita, teikiama Lietuvos statistikos departamentui

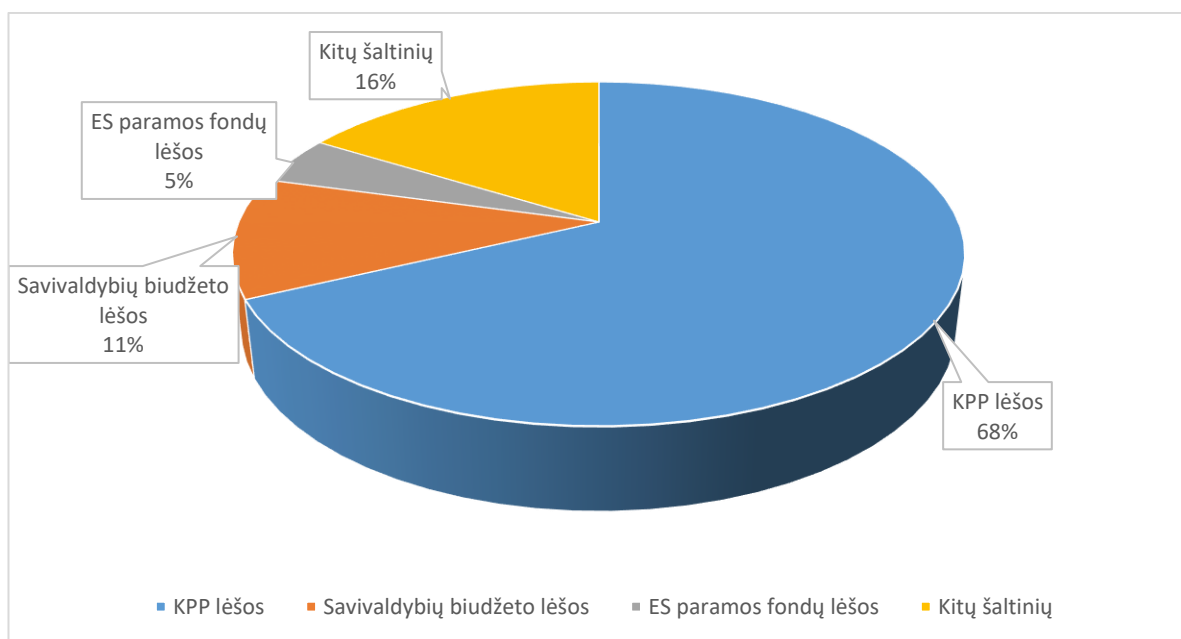
⁸ Vietos savivaldos įstatymas, 6 str. 32 p.

⁹ Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. B1-2 patvirtinta Molėtų rajono Gyvenamosios aplinkos tvarkymo, viešųjų paslaugų ir aplinkos apsaugos programoje Nr. 3, Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 2 d. sprendimu Nr. B1-1 patvirtinta Molėtų rajono Gyvenamosios aplinkos tvarkymo, viešųjų paslaugų ir aplinkos apsaugos programoje Nr. 3. Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. sausio 25 d. sprendimu Nr. B1-1 patvirtinta Molėtų rajono Gyvenamosios aplinkos tvarkymo, viešųjų paslaugų ir aplinkos apsaugos programoje Nr. 3.

1665,3 tūkst. Eur skirtų lėšų panaudojama keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti ir taisyti (remontuoti)¹⁰. Didžioji dalis lėšų skiriama iš KPPP.

Taip pat keliams tiesti, rekonstruoti, remontuoti ir prižiūrėti skiriama lėšų ir iš Savivaldybės biudžeto, be to, šie darbai finansuojami ir ES lėšomis. Audito metu nustatėme¹¹, kad 2022-2023 m. vietinės reikšmės automobilių keliams (gatvėms) tiesti, rekonstruoti, taisyti, kelių priežiūros darbams vykdyti faktiškai panaudota 4 937,1 tūkst. Eur, iš jų Savivaldybės biudžeto lėšų – 560,5 tūkst. Eur, ES investicijos – 223,0 tūkst. Eur, kitų šaltinių – 800,0 tūkst. Eur (2 pav.).

2 pav. Vietinės reikšmės keliams ir gatvėms faktiškai panaudotos lėšos 2022-2023 m., tūkst. Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės statistinės ataskaitos duomenis

Pagal pateiktą Statybos ir žemės ūkio skyriaus specialisto (atsakingo už vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros darbus S. B.) informaciją, nustatėme, kad 2022-2023 m. buvo atnaujinta ir nauja asfalto danga padengta per 7 km arba 32550 kv. m.. t. y. kasmet vidutiniškai po 3,5 km. Palyginę vietinėms reikšmės keliams panaudotas lėšas, nustatėme, kad daugiausia lėšų (78,0 proc.) buvo panaudota gatvėms mieste tiesti, rekonstruoti ir taisyti ir jų kelių priežiūros darbams atlikti (3 pav.).

3 pav. Išlaidos vietinės reikšmės keliams ir gatvėms 2022-2023 m.

Rodiklio pavadinimas		Išlaidos 2022 m., tūkst. eurų	Išlaidos 2023 m., tūkst. eurų
Išlaidos keliams tiesti, rekonstruoti ir taisyti (išlaidos, susijusios su kelių statyba,	Vietinės reikšmės keliams, iš jų:	1025,9	1652,0
	viešiesiems keliams, iš jų:	1025,9	1652,0
	gatvėms mieste	798,0	1291,7

¹⁰ Molėtų rajono savivaldybės 2022-2023 m. ataskaitos apie KPPP lėšų panaudojimą ir atliktus darbus, teiktos LAKD

¹¹ Molėtų rajono savivaldybės administracijos Vietinės reikšmės automobilių kelių 2022-2023 m. statistinė ataskaita, teikiama Lietuvos statistikos departamentui.

rekonstrukcija bei taisymu, įskaitant su šiais darbais susijusias nenumatytas išlaidas bei tyrimo darbų sąnaudas)	Savivaldybės vidaus keliams	0	0
Išlaidos kelių priežiūros darbams (išlaidos kelių paviršiaus priežiūrai, tam tikrų kelio ruožų remontui ir paprastajam remontui (nelygumų pašalinimas važiuojamojoje kelio dalyje, kelkraščio remontas ir t. t.)	Vietinės reikšmės keliams, iš jų:	1420,5	838,7
	viešiesiems keliams, iš jų:	1420,5	838,7
	gatvėms mieste	107,8	238,3
	Savivaldybės vidaus keliams	0	0

AUDITO REZULTATAI

1. DARBŲ PLANAVIMAS TURI BŪTI TOBULINAMAS

1. Planuojant kelių (gatvių) remonto darbus nekaupiami ir nesisteminama informacijos apie rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių būklę, jų defektus, nes manoma, kad tai daryti netikslinga dėl greitai besikeičiančios (prastėjančios) kelių būklės bei nepakankamo finansavimo.

2. Pažymėtina, kad Valstybės kontrolė atlikusi kelių infrastruktūros valdymo auditą¹² nustatė – kai savivaldybėse sistemiškai nefiksuojami ir nekaupiami duomenys apie valdomų kelių būklę ir eismo intensyvumą, juose yra sudėtinga, remiantis neobjektyviais duomenimis, efektyviai planuoti prioritetinių kelių (gatvių) statybos darbus ir numatyti jų atlikimo eiliškumą.

3. Atlikdami auditą laikėmės nuostatos, kad darbų planavimas yra efektyvus kai:

- visos atrankos procedūros reglamentuotos;
- atrankos vykdymo procesas ir sprendimų priėmimas dokumentuotas;
- prioritetinės darbų eilės sudarytos pagal nustatytus kriterijus.

1.1. Atrankų procedūros nepakankamai reglamentuotos

Sudaryti atitinkamų metų vietinės reikšmės kelių tiesimo, rekonstravimo, priežiūros ir saugaus eismo sąlygų užtikrinimo objektų sąrašą savivaldybę įpareigoja teisės aktai, o taikant gerąją praktiką, objektai sąrašė turėtų būti atrinkti remiantis atrankos kriterijais¹³.

KPPP finansavimo lėšų naudojimo tvarkos apraše nustatyta, kad vietinės reikšmės kelių objektai, kuriems skiriamas finansavimas, nurodomi finansavimo sutartyje¹⁴. LAKD direktoriaus įsakymu¹⁵ nustatyta, kad finansavimo sutartis su savivaldybėmis pasirašyti tik įsitikinus, kad savivaldybės KPPP finansavimo lėšas paskirsto vadovaudamasi savivaldybių tarybų nustatyta tvarka – pagal viešai skelbiamas savivaldybės interneto svetainėje ir nuolat atnaujinamas ne trumpesniam kaip trejų metų laikotarpiui sudarytas vietinės reikšmės kelių objektų prioritetines eiles.

Įvertinę Savivaldybės teisės aktus ir kitą teiktą bei pokalbių metu gautą informaciją nustatėme, kad 2022-2024-12-01 m.:

- Savivaldybė nustačiusi kriterijus, pagal kuriuos paskirstytų lėšas. Dėl informacijos trūkumo nebuvo galima įsitikinti numatomų tvarkyti objektų įtraukimo į sąrašus būtinumo;
- Savivaldybės Statybos ir žemės ūkio skyrius, atsakingas už Programos lėšų panaudojimą, nesivadovauja patvirtintomis tvarkomis;
- nesudaromos prioritetinių numatomų atlikti darbų (statybos, remonto) eilės, todėl negalėjome objektyviai įsitikinti, kad į finansuotinių objektų sąrašus įtraukti būtinausi ir svarbiausi objektai.

¹² Valstybinio audito 2020-12-01 ataskaita Nr. VAE-13 „Kelių infrastruktūros valdymas“.

¹³ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Finansų ministro 2014-10-08 įsakymu Nr. 1K-316.

¹⁴ Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašas (nauja redakcija 2022-02-09, nutarimo Nr. 112), 8 p.

¹⁵ 2022-03-09 įsakymas Nr. VE-40, 2.2.1 p.

Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintame KPPP lėšų skirstymo ir naudojimo tvarkos apraše¹⁶ nustatyta, kad objektų sąrašui sudaryti ir KPPP lėšoms gauti Prašymus dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių tvarkymo darbų seniūnijų seniūnams fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys teikia iki kiekvienų metų spalio 15 d. Seniūnijų seniūnai susirinkimuose, dalyvaujant vietos bendruomenių atstovams, seniūnaičiams, vietos gyventojams, juridinių asmenų atstovams, išanalizuoja, aptaria gautus prašymus, atsižvelgdami į esamų kelių techninę būklę, parengia seniūnijos vietinės reikšmės kelių ir gatvių esminio pagerinimo ir paprastojo remonto darbų, atliekamų ne mažesniame kaip 1000 kvadratinų metrų plote, preliminarų 3 metų objektų sąrašą prioriteto tvarka (toliau – Preliminarus objektų sąrašas) ir pateikia Savivaldybės administracijai iki kiekvienų metų lapkričio 15 d.

Audituojamu laikotarpiu buvo dokumentai, kad trys seniūnijos pateikė 2023 – 2024 m. gautus fizinių ir (ar) juridinių asmenų Prašymus dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių tvarkymo darbų, kurie buvo apsvarstyti seniūnijose (žodiniai aptarimai) ir pateikta Savivaldybės administracijai. Savivaldybės susisiekimo infrastruktūros plėtros programos lėšų naudojimo prioritetams nustatyti darbo grupė nepateikė svarstymų protokolų.

Audito metu negalėjome objektyviai įsitikinti, kad Savivaldybė į KPPP lėšomis finansuojamų objektų sąrašą 2022-2024 m. įtraukė būtiniausius ir svarbiausius objektus, nes nebuvo pateikti prioritetinių darbų atrankas patvirtinantys dokumentai (kriterijų reikšmės balais), nebuvo nustatyti kriterijai, pagal kuriuos sudaromos prioritetinės darbų eilės, nėra tikslios informacijos apie kelių būklę, o dėl neaiškių reglamentavimo procedūrų sudaromos sąlygos skirtingai vertinti analogiškas aplinkybes, mažėja atskaitomybės ir kontrolės galimybės, tampa neaišku, ar pasiūloma reikalingiausia investicija.

1.2. Nebuvo sudaromos prioritetinės darbų eilės pagal nustatytus kriterijus, nustatant kiekvienam objektui balų skaičių

Nuo 2023 m. liepos 27 d. Savivaldybės tarybos patvirtintame naujame KPPP lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos apraše¹⁷ įtvirtintas prioritetinės objektų eilės sudarymas. Prašymus dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių tvarkymo darbų seniūnijų seniūnams fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys teikia iki kiekvienų metų spalio 15 d. Seniūnijų seniūnai susirinkimuose, dalyvaujant vietos bendruomenių atstovams, seniūnaičiams, vietos gyventojams, juridinių asmenų atstovams, išanalizuoja, aptaria gautus prašymus, atsižvelgdami į esamų kelių techninę būklę, parengia seniūnijos vietinės reikšmės kelių ir gatvių esminio pagerinimo ir paprastojo remonto darbų, atliekamų ne mažesniame kaip 1000 kvadratinų metrų plote, preliminarų 3 metų objektų sąrašą prioriteto tvarka (toliau – Preliminarus objektų sąrašas) ir pateikia Savivaldybės administracijai iki kiekvienų metų lapkričio 15 d. (aprašo 6 p.). Savivaldybės mero potvarkiu sudaryta Molėtų rajono savivaldybės susisiekimo infrastruktūros plėtros programos lėšų naudojimo prioritetams nustatyti darbo grupė (toliau – Darbo grupė), pagal pateiktus Seniūnijų seniūnų Preliminarus objektų sąrašus sudaro Molėtų rajono savivaldybės vietinės

¹⁶ 2023-07-27 Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B-177 „Dėl kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo” aprašo, VII sk. 20 p.

¹⁷ 2023-07-27 Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. B1-177 „Dėl kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti, saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo ”.

reikšmės kelių ir gatvių objektų prioritetinę 3 metų eilę (toliau – Prioritetinė objektų eilė) (aprašo 7 p.). Darbo grupė, sudarydama Prioritetinę objektų eilę, objektus įvertina pagal sudarytus kriterijus, nustatydamas kiekvienam objektui balų skaičių (aprašo 8 p.).

Tvarkos apraše nurodyti kriterijai, pagal kuriuos kelių objektus įvertina komisija, sudarydama prioritetinių eilių sąrašą. Iš viso nustatyta dvylika kelių objektų atrankos vertinimo kriterijų, kriterijų reikšmės balais.

Audito metu nustatėme, kad 2022-2024 metais, rengiant iš KPPP lėšų finansuojamų objektų sąrašus, buvo nustatyti kriterijai nenustatant reikšmės balais, pagal kuriuos objektai įrašyti į sąrašus ir pagal kuriuos būtų sudarytos prioritetinės darbų eilės, todėl negalėjome įsitikinti, kad į finansuojamų objektų sąrašus buvo įtraukti būtiniausi ir svarbiausi objektai. Tokiu būdu galėjo atsirasti rizika skaidriam Programos lėšų naudojimui.

Analizuojamu laikotarpiu Savivaldybėje galiojo Savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. B1-28¹⁸ patvirtintas 2022–2024 m. vietinės reikšmės kelių objektų prioritetinis sąrašas. Pagal šį sąrašą 2022 metais buvo numatyta įgyvendinti 21 objektas, 2023 metais – 14 objektų ir 2024 metais – 11 objektų. Vertinant praktinį 2022–2024 m. prioritetiniame sąrašo 2022 metais numatytų projektų įgyvendinimą, nustatyta, kad Savivaldybė 2022 metais iš 21 planuoto objekto – 19 objektų įgyvendino, 2 projektų neįgyvendino bei įgyvendino 2 į Prioritetinį sąrašą neįtrauktus projektus. Ir nors vienas 2022 metais neįgyvendintas projektas buvo „perkeltas“ į 2023-02-23 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr.B1-15 patvirtintą 2023-2025 metų prioritetinį sąrašą, o vėliau – į 2024-02-15 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr.B1-34 patvirtintą 2024-2026 metų prioritetinį sąrašą. Vieno jų vykdymas buvo numatytas 2024 metais, vėliau – 2026 metais. Taip pat paminėtina, kad iš 2022–2024 m. prioritetiniame sąrašo 2023 metams numatytų 25 objektų įgyvendinta 22 objektai. Visi trys 2023 m. neįgyvendinti projektai pagal 2024–2026 m. prioritetinį sąrašą įtraukti į 2025 metų objektų sąrašą. Prioritetinio sąrašo pakeitimų priežastys ir (ar) tikslai nėra viešinami, t. y. nenurodomi Savivaldybės tarybos sprendimuose

Savivaldybės sprendimai, kuriais, vienais metais neįgyvendinti projektai į kitais metais tvirtinamą Prioritetinį sąrašą yra neįtraukiami arba kuriais, nenurodant priežasčių ir (ar) tikslo, yra keičiamas jų įgyvendinimo laikas, sudaro sąlygas ne tik neįgyvendinti atskirų į Prioritetinį sąrašą įtrauktų projektų, bet gali neužtikrinti sprendimų objektyvumo ir skaidrumo.

Minėtos aplinkybės leidžia daryti išvadą, jog Savivaldybėje nėra užtikrinamas nuoseklus Prioritetinio sąrašo įgyvendinimas.

Manome, kad esamas reglamentavimas negali užtikrinti objektyvų objektų atrankos procesą.

2. KELIŲ (GATVIŲ) ILGIŲ DUOMENYS NE VISADA TIKSLŪS IR PATIKIMI

Atlikdami auditą, laikėmės nuostatos, kad kelių (gatvių) duomenys yra tikslūs ir patikimi ir pagal juos galima efektyviai planuoti kelių (gatvių) darbus, kai:

- yra patvirtintas vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašas;
- žinomas visų valdomų kelių (gatvių) ilgis.

---

¹⁸ Savivaldybės tarybos 2022-02-24 sprendimas Nr.B1-28 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių objektų prioritetinės eilės 2022-2024 metams sudarymo“.

Savivaldybes patvirtinti vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašus įpareigoja teisės aktas¹⁹, o pagal teisės aktų nuostatas, skirstant savivaldybėms KPPP lėšas, būtina žinoti valdomų kelių ilgį²⁰. Tikslus kelių ilgis nustatomas atlikus kadastrinius matavimus ir jų teisinę registraciją.

2.1. Daugiau nei pusei kelių (gatvių) atlikta teisinė registracija

Audito metu analizavome Savivaldybės tarybos patvirtintų Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašų duomenis²¹.

Nustatėme, kad Savivaldybėje, vykdant teisinę kelių registraciją, stebima pažanga, lyginant 2022 ir 2024 m.

Manytina, kad situacija, kai daugumai Savivaldybės kelių (gatvių) nėra atlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija, sudaro sąlygas rizikai dėl Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui skiriamų valstybės biudžeto lėšų teisingumo (neturėdama tikslios informacijos apie Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgį, kuris yra vienas iš kriterijų skirstant KPPP lėšas savivaldybėms, Lietuvos automobilių kelių direkcija šias lėšas Savivaldybei gali paskirstyti netiksliai) ir Savivaldybės planuojamų kelių (gatvių) tiesimo, remonto ir priežiūros darbų apimčių pagrįstumo (nežinodama tikslų kelių (gatvių) fizinių parametrų, Savivaldybė gali nurodyti netiksliai perkamų kelių (gatvių) tiesimo, remonto ir (ar) priežiūros darbų apimtį ir taip sudaryti sąlygas rangovui piktnaudžiauti).

Iš visų Savivaldybės valdomų vietinės reikšmės kelių (gatvių)²², 2023 m. teisiškai įregistruotų NTR kelių (gatvių) ilgis kilometrais sudarė 32,4 proc., 2024-12-01 – 52,6 proc.(4 pav.).

Metai	Kelių ilgis, km	Kadastrinių matavimų įvykdymas, pro	Teisiškai registruota NTR, km	Įvykdymas, proc.
2022 m.	1195,54	60,9	255,11	21,3
2023 m.	1169,29	76,0	378,56	32,4
2024-12-01	1156,29	83,0	614,68	52,6

Lyginant 2024-12-01 metus su 2022 metais, vietinės reikšmės kelių (gatvių) teisinis registravimas išaugo iki 52,6 proc. visų kelių.

Pažanga stebima 2024-12-01 laikotarpiu: kadastriniai matavimai, lyginant su 2022 metais išaugo iki 83 proc..

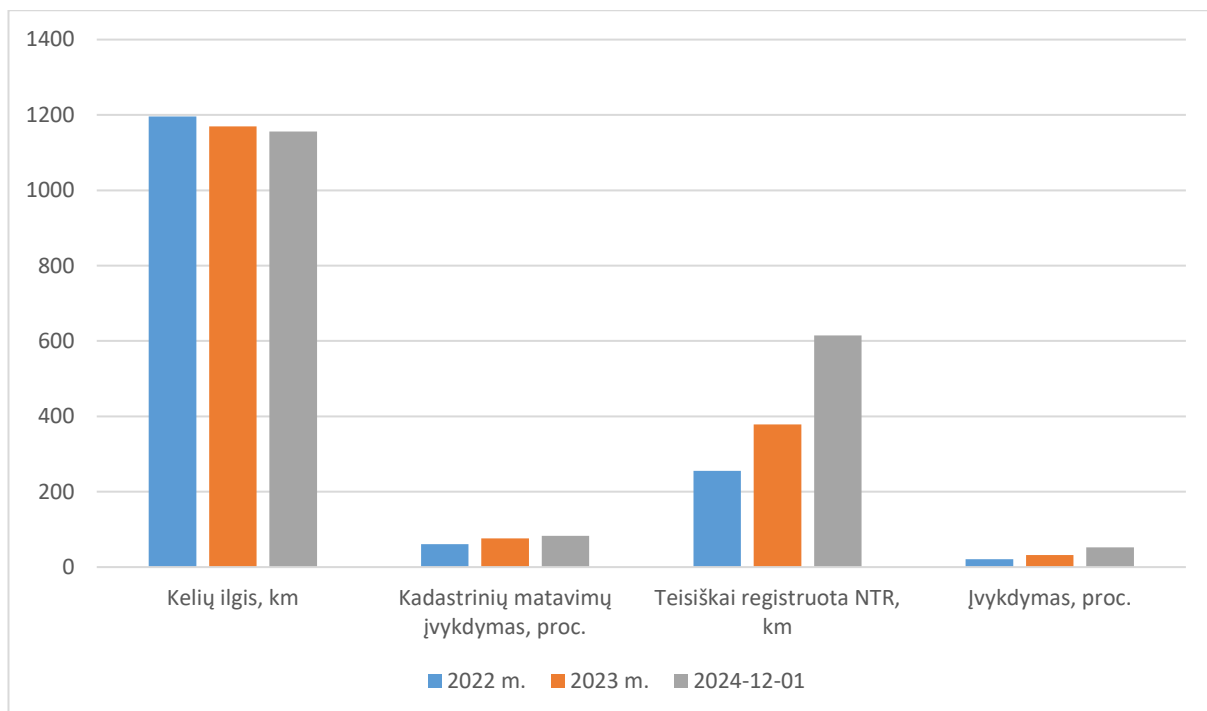
¹⁹ Kelių įstatymas, 6 str. 4 d.

²⁰ KPPP finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vyriausybės 2005-04-21 nutarimu |Nr. 447, 7-10 psl. (galiojo 2020-2021 m.), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 str. 6 d. 2 p. (nuo 2022-01-01).

²¹ Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2023-02-23 sprendimas Nr.B1-14 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“.

²² Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2023-12-21 sprendimas Nr. B1-293 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“.

4 pav. Teisiškai įregistruota kelių 2022 - 2024-12-01 m. būklei

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal teisės aktus

Valstybės kontrolė 2020 m. ataskaitoje²³ pažymėjo, kad geru praktikos pavyzdžiu galėtų būti laikomos savivaldybės, atlikusios daugiau kaip pusės valdomų kelių kadastrinius matavimus ir teisinę registraciją.

Atsižvelgiant į audito metu nustatytus faktus, manome, kad Savivaldybėje vietinės reikšmės kelių (gatvių) kadastrinių matavimų ir teisinės registracijos darbuose stebima pažanga.

2.2. Neužtikrinamas tikslus lėšų paskirstymas

Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2025 metų 50 procentų KPPP lėšų bus skiriama tik pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotų motorizuoto eismo kelių ilgį, todėl Savivaldybei iki šio termino būtina teisinę registraciją užbaigti, kad užsitikrinti pilną finansavimą.

Patikimi ir teisingi duomenys svarbūs tiek tiksliai paskirstant LAKD KPPP lėšas, tiek teikiant duomenis apie vietinės reikšmės kelių ilgį savivaldybėje Lietuvos statistikos departamentui, kuris juos skelbia viešai, tiek skirstant KPPP lėšas vietinės reikšmės keliams su žvyro dangą asfaltuoti²⁴. Išanalizavę įvairiuose Savivaldybės dokumentuose pateiktus duomenis, nustatėme, kad pateikiamas Savivaldybės valdomų kelių ilgis skiriasi, o tai kelia abejonių ar informacija apie kelių ilgį tinkamai valdoma (pavyzdžiai).

²³ Valstybinio audito 2020-12-01 ataskaita „Kelių infrastruktūros valdymas“.

²⁴ Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų vietinės reikšmės keliams su žvyro dangą asfaltuoti paskirstymo 2020 metais tvarkos aprašas, patvirtintas susisiekimo ministro 2020-01-20 įsakymu Nr. 3-36.

Nustatyti kelių ilgių neatitikimų pavyzdžiai

- 2020-12-17 Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B1-299 „Dėl Molėtų rajono vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“ patvirtintame priede „Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašas“ nurodytas visas kelių (gatvių) ilgis 1248,04 km.
- 2023-04-05 Vietinės reikšmės automobilių kelių 2022 m. statistinėje ataskaitoje TK-02 (metinė) nurodytas bendras kelių ilgis 1194,5 km.

2023-12-21 Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B1-293 „Dėl Molėtų rajono vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“ patvirtintame priede „Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašas“ nurodytas visas kelių (gatvių) ilgis 1169,29 km.

- 2024-03-19 Vietinės reikšmės automobilių kelių 2023 m. statistinėje ataskaitoje TK-02 (metinė) nurodytas bendras kelių ilgis 1194,8 km.

Be to, nustatėme, kad skiriasi Savivaldybės teikiami duomenys apie KPPP finansavimo lėšų panaudojimą LAKD ir Lietuvos statistikos departamentui (pavyzdžiai).

LAKD ir Lietuvos statistikos departamentui teikiamų duomenų neatitikimų pavyzdžiai

- 2023-04-05 Vietinės reikšmės automobilių kelių 2022 m. statistinėje ataskaitoje, teikiamoje Lietuvos statistikos departamentui, nurodytos išlaidos iš KPPP finansavimo lėšų – 1672,9 tūkst. Eur, LAKD Ataskaitoje - skirta 1683,1 tūkst. Eur, panaudota 1655,2 tūkst. Eur. Nurodomų išlaidų skirtumas nuo pateiktų LAKD ataskaitoje sudaro 10,2 tūkst. Eur daugiau.

3. PRIIMTIEMS SPRENDIMAMS TRŪKSTA SKAIDRUMO

Atlikdami auditą laikėmės nuostatos, kad priimti sprendimai atitinka skaidrumo principą (Vietos savivaldos įstatymo 4 str. 10 p.), kai:

- informacija apie priimtus sprendimus dėl planuojamų atlikti darbų skelbiama viešai;
- visuomenei yra aiškus ir suprantamas sprendimų pagrindumas ir motyvai.

3.1 Savivaldybės interneto svetainėje informacijos paskelbta minimaliai

Savivaldybėje vis dar daug neasfaltuotų kelių (apie 91 proc.)²⁵, nors lėšų jų tvarkymui skiriama daugiau, tačiau nepakankamai, kad būtų patenkintas poreikis, todėl kelių (gatvių) tvarkymas ir priežiūra reikalauja ypatingai daug dėmesio, lėšų skirstymas keliams (gatvėms) tiesti, remontuoti privalo būti racionalus, skaidrus ir viešas, o kriterijai pakankamai aiškūs objektyviam ir pagrįstam sprendimui priimti dėl kelių (gatvių) tiesimo ar remonto.

Atlikę Savivaldybės interneto svetainės skiltyje „Vietiniai keliai ir eismo sauga“ pateiktos informacijos analizę nustatėme, kad visuomenei neskelbiama susisteminta ir detali informacija apie kalendoriniais metais planuojamus įgyvendinti su vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimu ir taisymu susijusius projektus.

²⁵ Molėtų rajono savivaldybės administracijos Vietinės reikšmės automobilių kelių 2023 m. statistinė ataskaita, teikiama Lietuvos statistikos departamentui.

Teisės aktai nurodo, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša²⁶, o savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybių gyventojams²⁷.

Savivaldybės taryba yra nusprendusi, kad sprendimai²⁸ dėl KPPP lėšų skirstymo ir naudojimo turi būti skelbiami Molėtų rajono savivaldybės interneto svetainėje. Svetainėje paskelbtas 2024-2026 m. prioritetinių eilių sąrašas²⁹.

Nesudaromas ir neviešinamas vietinės reikšmės kelių ir gatvių taisymo (remonto) darbų eiliškumo sąrašas, neskelbiami duomenys kaip atrenkami ir įgyvendinami finansuoti projektai, neviešinamos atliktų darbų ataskaitos.

Taigi, neskelbiant visų duomenų apie priimtus sprendimus ir pagrįstus motyvus dėl finansavimo skyrimo planuojamiems darbams atlikti nesudaromos sąlygos visuomenei su jais susipažinti, todėl yra pažeidžiami viešumo ir skaidrumo principai.

---

²⁶ Viešojo administravimo įstatymas, 3 str. 11 p.: skaidrumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

²⁷ Vietos savivaldos įstatymas, 4 str. 10 p.

²⁸ Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2023-07-27 sprendimo Nr. B1-77 „Dėl kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų Molėtų rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti, saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, skirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 12 p.

²⁹ Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2024-02-15 sprendimo Nr. B1-34 „Dėl rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių objektų prioritetinės eilės 2024-2026 metais sudarymo“.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1.	Siekiant užtikrinti vietinės reikšmės kelių objektų atrankos skaidrumą bei pašalinti sąlygas skirtingai vertinti analogiškas aplinkybes, patikslinti sudaromo kelių objektų (Prioritetinių eilių sąrašas) atrankos vertinimo kriterijų reikšmių balų skyrimą.	Savivaldybės administracija	Patikslins Prioritetinės eilės 2024-2026 metams sudarymą, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2024-02-15 sprendimu Nr. B1-34, kurioje nurodys vietinės reikšmės kelių objektų atrankos vertinimo kriterijų reikšmių balų skyrimą (lentelėje).	Iki 2025-06-01
2.	Savivaldybės tarybos sprendimuose, kuriais vienais metais neįgyvendinti projektai į kitais metais tvirtinamą Prioritetinį sąrašą neįtraukiami arba kuriais keičiamas kai kurių projektų įgyvendinimo laikas, nurodyti jų priežastį ir (ar) tikslą (Aiškinamą jame rašte)	Savivaldybės administracija Savivaldybės taryba		Nuolat
3.	Siekiant užtikrinti viešumo ir skaidrumo principus savivaldybės interneto svetainėje skelbti susistemintą informaciją apie kalendoriniais metais planuojamus įgyvendinti su Savivaldybės	Savivaldybės administracija	Savivaldybės interneto svetainėje atnaujins esančią informaciją ir pastoviai skelbs naują informaciją vietinės reikšmės kelių (gatvių) klausimais.	Nuolat

	vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimu, priežiūra ir saugaus eismo organizavimu susijusius darbus, šią veiklą reglamentuojančius teisės aktus bei pagrįstus ir motyvuotus sprendimus.			

Savivaldybės kontrolierė

Elena Putnienė

Vyriausioji specialistė

Džiugita Eismantienė

PRIEDAI

Veiklos audito ataskaitos
„Vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimo ir
taisymo (remonto) organizavimas”
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

KPP – Kelių priežiūros ir plėtros programa

Kelias – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui

Gatvė – kelias ar atskiras ruožas, esantis miesto ar kaimo gyvenamojoje vietovėje, paprastai turintis pavadinimą

Kelio taisymas – statybos rūšis – darbai, kurių tikslas – iš dalies arba visiškai atkurti statybos techninių reglamentų nustatytas kelio ar jo statinių savybes, pablogėjusias dėl šio kelio ar šių statinių naudojimo, arba jas pagerinti

Kelio tiesimas – naujo kelio, jo ruožo su naujais kelio statiniais ar be jų tiesimas

Kelio rekonstrukcija – statybos rūšis, kurios tikslas – iš esmės pertvarkyti esamą kelią ar jo statinius, pakeisti kelio ir (ar) jo statinių laikančiąsias konstrukcijas, padidinti ar sumažinti kelio ir (ar) jo statinių išorės matmenis

Vietinės reikšmės keliai – keliai, naudojami vietiniam susisiekimui ir skirstomi į viešuosius ir vidaus kelius

LAKD – VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija

Keliai su danga – keliai su asfalto danga, cementbetonio danga, žvyro danga, grindinys

Keliai su patobulinta danga – tai keliai su asfalto danga, cementbetonio danga ir grindinys

Grunto keliai – tai keliai be dangos

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimas ir taisymas (remontas) organizuojamas efektyviai.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar visos kelių (gatvių) darbų atrankų procedūros reglamentuotos;
- prioritetinės darbų eilės sudarytos pagal nustatytus kriterijus;
- ar Savivaldybės turimi duomenys pakankami efektyviam darbų planavimui;
- ar informacija apie priimtus sprendimus dėl planuojamų darbų viešinama.

Audituojami subjektai – Molėtų rajono savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2022-2024-12-02.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³⁰.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Darbų planavimas turi būti tobulinamas	Dokumentų peržiūra -nagrinėjome Lietuvos Respublikos teisės aktus, Savivaldybės teisės aktus, reglamentuojančius KPPP lėšų paskirstymą, statistines ataskaitas, programą Nr. 03. Duomenų analizė Analizavome: -Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudarytos komisijos defektinius aktus, seniūnijų teiktus pasiūlymus ir dokumentus dėl objektų sąrašo sudarymo, Savivaldybės tarybos patvirtintus finansuojamų objektų sąrašus; -kitų institucijų tyrimų, auditų duomenis, Savivaldybės	Nustatyti ar visos kelių (gatvių) darbų atrankos procedūros reglamentuotos, o prioritetinės darbų eilės sudarytos pagal nustatytus kriterijus

³⁰ 3000-asis TAAIS “Veiklos audito standartas”, prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>.

	internetinėje svetainėje skelbiamą informaciją, Valstybės kontrolės atliktų auditų rezultatus Pokalbiai (apklausos) -bendravome su Savivaldybės Statybos ir žemės ūkio skyriaus specialistais.	
2. Kelių (gatvių) ilgių duomenys ne visada tikslūs ir patikimi	Dokumentų peržiūra -nagrinėjome Lietuvos Respublikos teisės aktus, Savivaldybės teisės aktus ir kitus dokumentus, susijusius su KPPP lėšų paskirstymu ir panaudojimu. Duomenų analizė -analizavome Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašus, statistinėse ataskaitose pateiktus duomenis, 2022-2023 m. Pokalbiai (apklausos) -bendravome su Savivaldybės Statybos ir žemės ūkio skyriaus specialistais.	-Nustatyti ar Savivaldybės turimi duomenys pakankami efektyviam darbų planavimui
3. Priimtiems sprendimams trūksta skaidrumo	Dokumentų peržiūra -nagrinėjome Lietuvos Respublikos teisės aktus, Savivaldybės teisės aktus ir kitus dokumentus, susijusius su KPPP lėšų paskirstymu ir panaudojimu. Duomenų analizė -Analizavome Savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiamą informaciją skirtų lėšų panaudojimo ataskaitas už 2022-2023 m. Pokalbiai (apklausos) -bendravome su Savivaldybės Statybos ir žemės ūkio skyriaus specialistais.	Nustatyti ar informacija apie priimtus sprendimus dėl planuojamų darbų viešinama